

1889!

HETI LAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 SCHVARCZ SÁNDOR
 Fénykereskedése,
 hová úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések is küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 2 frt
 Fél évre . . . 1 frt
 Hirdetési díjak:
 Egész oldal 16 frt
 Fél . . . 8 frt 50
 Negyed . . . 4 frt 50
 Bélyegdíj 30 kr.
 Többesrészű hirdetésnél megfelelő engedély.
 Nyiltér petit sora 10 kr.

Az őszi.

A nyári pompás időket már rég a feladás tengerébe süllyeszté az egész teljében uralkodó őszi. A sivar tarlókon végig szövődtött a fénylő „bikanyál” a hébe-korba verőfényes napok által működésre serkentett pókok szövvénye.

A sárguló falevelek és már lombtalan ágak dallos lakói az őszt jellegző vándor-utra keltek, megszűnt a dal, elmúlt a kellemes fülesiklandozó esiesérgés.

A tengeri is be van raktározva, kupokba rakva a szarvasmarha téli takarmánya, a kukoricaszár, melynek hegyén a csevegő szarkák bölintgatják tarka tollú farkaikat.

Északkeleti szelek suhognak a kopasz földeken át és a „vénesszonyok nyara” csak néha-néha rendelkezik verőfényes napokkal.

Minél beljebb megyünk az őszi, annál nagyobb a sürgés-forgás. A hosszú fagyos évek emlékeztetik az állatvilágot a még hátralevő teendők sürgős befejezésére. A füge ürge még mindig gyűjtögeti a télire valót, és november elején a bőregésűn, hőröcsög és téliálmot alvó emlősök eltorlaszolja palotáik ajtaját.

Be van hordva az év áldása és a

földműves a jövő év előmunkálatát új erővel, kettőzötetett tevékenységgel végzi.

A földművelő új éve őszzel kezdődik. Páros tulok, hármás lófogát vontatja a barázdáló ekét; szebb reménnyel szórja a vetőember jobbra-balra a borona és fogashenger egyengette talajba a megtisztított magot, mert, mit ki vet, azt arat. Ezzel azonban koránt sínes befejezve az őszi munka. Meg kell még barázdálni a tavaszira szánt földeket, fel kell azokat is szántani, fogékonytá tenni a levegő és eső jótékony hatásának, termékenyítő befolyásának.

Megszűnt a mezei munka, de a gondos gazda még mindig talál foglalkozást, gondoskodik az istállóba szorult jószágairól, míg az őszi esők feneketlenül nem tették az utakat; behordja a takarmányt, boglyákba igazítja a fűt, megtölti az éléskamrát krumpli-, répa- és káposztával, és mire mindezek befejezvék, pusztává válik a berek, pelyhedzik a hó és beköszönt a tél.

A komor időkkel, mi magunk is elkomorodnánk, ha előre nem gondoskodtunk volna a hosszú tél és bekövetkezendő új aratásról, de kik megtettük a magunkét, a legjobbat és legszebbet remélhetjük, mert „ki mint vet, úgy arat”, „tedd meg a magadét és Isten megteszi a magadét.”

Fogyasztási szövetkezet.

Zenta város értelmisége egy fogyasztási szövetkezetet szándékozik alapítani, melynek célja lesz a tagok részére a háztartáshoz megkívántató élelmi és más fogyasztási cikkek az eddiginél jelentékenyen olcsóbb áron beszerezni.

F. szept. hó 21-én a nagyvendéglő üvegtermében gyűltek össze a szövetkezni óhajtok mégpedig tekintélyes számban, hol is a megjelentek alakulást kiküldötték, egyszersmind ideiglenes elnökök tek. Szekfü György v. főjegyző urat, titkárrá tek. Örvény Iván gym. tanár urat választván, kijelölvén még egy hat tagból álló bizottságot, mely az alapszabályok szerkesztését eszközölven azt egy legközelebb megtartandó közgyűlésen előterjesztendő.

Midőn e nem esekély anyagi előnyökkel kecsegtető társulást a legmelegebben ajánljuk városunk t. értelmi osztályának figyelmébe, egyszersmind felhívjuk figyelmüket azon körülményre és, hogy e célra az alakulásban levő szövetkezet már az alírási íveket is kibocsájtotta, mely a következő:

Alírási iv.

Tisztelt tisztviselő társak!

A Zentán létesítendő fogyasztási szövetkezet szervezése szempontjából f. é. okt. 21-én tartott értekezlet kimondotta a megalakulást.

Ugyanakkor határozatba ment, hogy a belépő tagok által a szövetkezet fennállását biztosító (a tagok részére korlátolt hi. elnyújtás, rövid lejáratu 4%-os kölcsönadás s esetleg tömeges beszerzés) 25 frtos részletjegyek 25 hó alatt lesznek befizetendők egyenlő havi részletekben.

Ezen részletjegyzetből befolyó alaptőke a részletjegyzők, örökösök, vagy átíratás után jog-

TÁRCZA.

Az ál-örökös.

Tekintélyes londoni közjegyző irodájába bonyolult őszi estén egy idős uriember lépett be, köhécseve, meleg kendőbe burkoltan, megóva a zord időtől.

„Nevem Tunbridge, Walker ezredes ajánlta önt nekem. Végrendeletemet óhajtom elkészítni. Szándékom vagyonom fölött oly módon rendelkezni, a mely rokonaimnak nem lesz nyökre s épen ezért keresem egy kitűnő és tiszteletreméltó jogtudós segédkezését.”

„Alig hiszem, hogy időm engedné . . .”
 „Ötszáz guineét hagyok öre fáradozásáért.”
 „Óh, ez esetben szolgálatára állok.”

„Végrendeletem nem épen bonyolult, mert mindenemet egy személynek hagyományozom. Nőtlen vagyok; egyetlen rokonom unokaöcsém, a ki csúful viselte magát irántam s a kit ezen oknál fogva ki akarok tagadni.”

A közjegyző papirost vett elő s a főbb pontokat tudakolta.

„Mindennem Stone Károly Ödönre hagyom s önt bizom meg végrendeletem keresztülvitelével.”

„És ki ez a Stone ur?”
 „Szolgám.”

„Jól meggondolta a dolgot. Egy ily társadalmi állásu egyénre . . .”

„Tudom, mindenki bámulni fog. Épen ezért fordultam önhöz, mint köztisztelőben álló közjegyzőhöz, a kiről feltételezhettem, hogy szolgámnak pártját fogja. Szolgámat igen tisztességes, jónevelésű embernek fogja ismerni, a ki pénzemmel sokkal üdvösebb célokra használandja, mint azt könnyelmű unokaöcsém tenné.”

A közjegyző nem tett több kifogást, megfogalmazta a végrendeletet s ügyelt arra, hogy abban a neki ígért 500 guineé is be foglaltassék. Tunbridge ur másnap este ismét oljött, aláírta a végrendeletet s az ezért járó díjat azonnal le is fizette. Az okiratot ezután a közjegyző megőrzés céljából elzárta s a fel láthatólag megkönnyebült kebellet elhagyta az iródat.

Rövid időre reá Tunbridge ur meghalt. A közjegyző megtette kötelességét. Elment a boldog öcsökhöz, a kit egy kiborotvált képű, meglelt, egyénnek talált, s a ki nagyon illeté elhalt urának leírására. Stone ur higgadt meglepetéssel fogadta a váratlan örökség híret, minden nagyobb fölindulás nélkül. A közjegyző iránt tisztelettel

viseltetett, de keresztül látszott azon szándéka, hogy az ügyet ő maga fogja elintézni; ezért a közjegyzőnek legyőzhetlen ellenszenve támadt iránta.

Annál több rokozsenvet érzett a kitagadott unokaöcsé iránt. E szétfoslását azon reményének, a melylyel néha nagybátyja hagyatékára gondolt, oly férfias nyugalommal és bátorsággal fogadta, hogy a közjegyző az esett fölött részvétét fejezte ki. Az unokaöcsé elbeszélte, hogy az elhunyt kegyét az által vesztette el, mert akarata ellenére házasodott. Mindazonáltal nagybátyja, rövid idővel elhalálózása előtt levelet irt neki, a melyben a fenyegetés, hogy őt kitagadja, nem volt ismételve. Megdicsérté az inast sok évi odaadó szolgálataiért és elismerte, hogy hűsége által megérdemelte azt a nagy szerencsét, mely őt érte.

Az unokaöcsé véleménye az örökös iránt jobb indulatra készítet a közjegyzőt, a nélkül azonban, hogy ellenszenve teljesen megszűnt volna. Megtett tehát minden lépést, hogy a végrendelet hitelesen végrehajttassék.

Egy estén Stone urat jelentették be nála. Magaviselete ezuttal kevésbé volt oly biztos és nyugodt mint rendszeren. 200 guineé előleget kért addig, míg a végrendelet végrehajtása illetékes helyen el nem lesz intézve. E kérelem által némileg ugyan meglepve, a közjegyző nem kérdőzsködött tovább, hanem rögtön utalványt irt a

utódjaik kizárólagos tulajdona, melyre az egyesület által is élvezett %-kedvezmény a rövid lejáratu kölesönök kamatai stb. fognak osztalekul jutni.

Az egyesület megszűntével (pl. 10 év) az alaptőke a résztvevőknek visszafizettetik.

Alulírottak kötelezzük magunkat a szövetségbe belépni, s annak alaptőkéjéhez részletjegyzésünk által hozzájárulni.

Zentán, 1888. okt. 22.

Szekfü György,
szövetkezeti id. elnök.

Mint értesülünk, a tisztviselői körben e szövetséget, mint a kiknek érdekeit képviselni lesz hivatva nagy méltóságban részesül, s már is nagy az aláírók száma, hogy létesülhessen ezen fogyasztási szövetség, mely rövid idő alatt hazánk számos városában állítottatott fel, s mint hasznos, s üdvös intézmény nagy pártolásban részesül.

Egyébként a szövetséget mikénti alakulása — célja, rendeltetése — és szervezéséről a végleges megalakulás után bővebben írunk, s akkor reá vonatkozó esetleges észrevételeinket is megteszük.

Helyi és vidéki hírek.

— Halottak napjára! „Emlékezzél ember! porból lettél porrá válsz!” Ezen szentirási szavak irgalom nélküli, kivételt nem ismerő végrehajtója a kérlelhetlen halál. Minden előleges bejelentés, kopogtatás nélkül megjelen s ragadja el a szerető szülőanya kebeléről a még alig élt csecsemőt, kinek élteért remegő gondos szülői még csak pár órával ezelőtt is évtizedeket meghaladó reményteljes boldog életet jósoltak, oly életet, mely — amellet, hogy kimondhatatlan boldogsággal árasztja el a szülői kebleket — őket éltök delén küzdelemteljes munkára serkenti annak jövője, élete biztosításáért, kiben most minden örömeiket, igazi gyönyöröket, éltök alkonyán pedig hön szerető és gondos támaszukat vélték feltalálhatni. S mindenek vége, ha eljön, ha megjelen, ha elrabolja az egyetlen az enyészett angyala — a halál! Küzdelemteljes életet élt át az agg. Erős viharok vontak ősz fején keresztül, vészteljes fellegek sokszor nehezettek roskadt vállaira, s ha visszatekint, egy átélt életet talál, melynek koronájaként áll előtte a könyörtelen halál, hogy megfoszsa őt szeretteitől, s elvigye azok közül, kik neki éltöket köszönhetik, kik élteért annyira remegnek, s kikhez a lét legszentebb kapusa által fűződik. S mégis eljön az óra, mely őt nyugalomra hívja, s

menni kell, mert szólítja egy nagy ur — a halál! Kedves, szerető, szép a hitves; élete a másikkal élete, kincs, melynek bére megfizethetetlen létele üdv s menyország, melynek örökké kell tartania: kell! s leszáll az angyal, s elviszi őt az ölelő karok közül az örökös menyországba, váratlanul, mert elérkezett az óra, mely őt távozásra hívja, s a vigasztalhatlanhoz csak ezeket mondhatja: egyesülhetsz velem, de béred — a halál! — A halottak napja legyen a halottaké, üljék meg azt illőképen a keresztény hívek, megemlékezve elvesztett, elhunyt kedveseiről, a kedves gyermekről, az édes szülőről, a szerető hitvesről. Majdnem mindenkinek van ez alkalomkor kiről megemlékeznie, s szenteljék e napot kedves halottaiknak, feldíszítván és koszoruzván sirjaikat. — Ha t. olvasóink a városzerte szemlére kitett sirdíszítményeket és koszorukat figyelemre méltatták, ugy bizonyára Weber Károly „Kegyelet” temetkezési üzletében kirakottakat találják a legizlésebbeknek.

— F. hó 20-án a havazással beköszönteni látszó téli időnyt a szelek kedvező áramlata folytán ismét enyhe őszi napok váltották fel úgy, hogy a megriasztott földművelők vigasztaltan láthatnak hozzá őszi munkálatok befejezéséhez, a serénykedés a szántókon folyik is istenigazába kora reggeltől nap nyugtáig. Vetik a őszt, szántják a tavaszihoz való földeket és kecségető reményvel néz a távol jövő elé.

— Az első fagy áldozatául egy iparos tanonc esett, kit gazdája éjnek idején a Nagy-Sz. miklósi vásár alkalmával sátor örnök állított fel. A szegény fiu egészen nyáriasan öltözve állt őt a sátor mellett, míg az álom elnyomta, melyből többé fel sem ébredt. Reggel a sátor mellett megfagyva élettelenül találták. A vásáros nép megbotránkozva e kegyetlenség szidalmazta a mestert. — Ez alkalommal mi is felhívjuk a tanoncz-tartó iparosok figyelmét, hogy a téli időny beálltával gondoskodjanak a tanoncz téli ruházatáról.

— A szabadkai negyedmillió lopás bűnügyével kapcsolatban Martonos község bíráját, Vágó Jánost, a szegedi esendőrség elfogta. Mint a „Sz. N.” írja, ugyanez a községi bíró az, a ki a két községi jegyzővel együtt nyilatkozatot tett közzé arról, hogy Csonka Bálint felelős örökösöké alatt a községben egy esirke se veszett el, s most a nyilatkozat megjelenése után pár napra a esendőrség elfogta magát a községi bíró is, a ki a rablókkal cimborált, épen úgy, mint a petrovoszelei esendőrség: Korczecz János, a martonosi esendőrség Litics Gyuricza, a martonosi esküdt Csonka János, a régi martonosi bíró s a többiek,

Vágó János bíróról kiderült, hogy a negyedmillió lopás összevágó kulai rablás 22.000 frtyi zsákuányából 1145 frtot kapott. Ez kétségtelenül be van bizonyítva s ennek alapján fogta el Klemm Jusztin esendőrfőhadnagy a bíró, a ki a bandának tagja volt. Vágó János közeli rokonságban van a zsványbanda több tagjával, nevezetesen: a három Faragóval, Csonka Jánossal és Csonka Bálinttal. Az utóbbival azon a réven jött atyafiságba, hogy mint már említve volt, a feleségét, míg ő a fegyházban ült, elvette. A zsványokkal paktáló bíró a esendőrség f. hó 23-án b. szállította Szegedre dr. Rósa Kálmán vizsgáló bíró elé.

— A szabadkai közgyűlési botrányról a városi főügyészre vonatkozólag a „Szabadkai Hirlap” a következőket írja: A mult heti botrányos közgyűlésen Jankovich Kázmér városi főügyész nem tudott elég erejét kifejteni, ezenkívül pártatlansága is kérdésessé vált. Már a vasárnapi és még inkább a hétfői ülésen Mannsieh Agoston (polgármester) botját felemelve több ízben a következő szavakkal, sértegette a felszólalt bizottsági tagokat: „ez szemtelenség, ez aljasság.” A főügyész ezt egy árva szóval sem aposztrofálta. — Az indítványozónak a zárszóval való élhetési jogát nyaktekert törvénytárgyarázatával megtagadta. — A Gálly elleni széksértési keresetet szintén a törvény és a szervezeti szabályrendelet ellenére indítványozta, mert az elnök Gállyt nem hívta fel, hogy sértő kifejezését vonja vissza, sőt Gálly jelen sem volt már, midőn megbírságotlaltott.

— Államfogház Szegeden. Az államfogháznak Vácra Szegedre áthelyezése bevezetett tény. Az igazságügyminiszteri költségvetésben ugyanis a Szegeden építendő államfogház építésére 44.494 frt van felvéve. Az építkezéshez, miután az államfogház Vácra egy, a céljának megfelelő bérházban van elhelyezve, már a jövő évben hozzá fognak.

— Lutrizó főkapitány. Újvidék sz. kir. város főkapitányának a csirkefogók lelkiismeretes üldöztetésén kívül egyik legfőbb szenvedélye a lutrizás és ezt nem valami megvetendő sikerrel gyakorolja, mert a különben csapodár Fortuna istenasszony sokszor méltatja őt egy-egy boldogító mosolyra vagy pikáns kacsinásra. A kis lutrin ugyanis már többször jutott kisebb nagyobb összeghez, most meg a „Jó szív” sorsjegyek 20.000 frtos főnyereményének egytized része is neki jut. Ő szervezett ugyanis egy 10 tagu sorsjegy-konzorciumot, mely az első főnyeremény birtokába jutott s így a lutrizó főkapitány is újabb sikert aratott nemes szenvedélyével.

kért összegéről. Stone készpénzben óhajtá az összeget, de mivel a közjegyzőnek rendelkezésére azon pillanatban 200 guinée nem állott s a pénzüintézetek zárva voltak, meg kellett elégednie a nyílt utalványnyal.

Ennek átadása után a közjegyző utasította irnokját, hogy nyugtát állítson s azt Stone urral irassa alá s eltávoztott hazulról.

Másnap reggel, midőn irodájába lépett, irnokja, egy okos fiatal ember, titokteljesen bezárta utána az ajtót s mondá:

„Megboesásson, de batorkodtam azt az utalványt, melyet ön tegnap este Stone urnak adott, kifogásolni.”

„Hogy mer ön ily önkényűleg eljárni?”

„Megmondom az okát. Midőn az öreg Tunbridge végrendeletét aláírta, én amint ön is tudja, mint tanu jelen voltam s észrevettem, hogy neki kezefejeán egy rendkívüli különös seb volt.”

„No, és mi köze ennek a dologhoz?”

„Az, hogy Stone ur kezén ugyanazon a helyen szintén az a jegy van — egy seb, mintha égési seb volna, éppen a kéz-ér fölött. Észrevettem tegnap este, midőn a nyugtát aláírta.”

A közjegyzőnek alig maradt ideje, hogy a mondottak fölött elgondolkozzék, midőn egy fiatal nő lépett be a szobába, a ki a helyett, hogy megvárta volna, hogy bejelentsék, betolakodott s ki-

pirult arccal lépett a jogtudóshoz. Kezében egy darab beírt papírost tartott, a miben a közjegyző az általa használni szokott nyugtaminták egyikét ismerte föl. Sőt megismerte a fiatal nőben azt a nőcselédet, a ki neki midőn Stone urat ment értesíteni váratlan szerencséséről, ajtót nyitott.

„Mit jelentesen ez?” kiáltá a nő és reszketve lobogtatá kezében a papírt.

„Nagyon sajnálom,” mondá a közjegyző, midőn az elébe tartott mintában fölismerete utalványát, melyet Stone-nek adott. „Én azt hiszem, hogy félreértés történt. Kérem, foglaljon helyet!”

„Félreértés, igen, gondolom! Ő azt mondá, hogy evvel csak a bankba kell mennem s rögtön 200 guinée-t kapok érte. De úgy bántak velem, mint egy tolvajjal és ide küldtek. Tudtam, hogy csak engem akart ezáltal tévutra vezetni és rászedni. — Én csak utaztam volna el pénz nélkül. De ismerem én őt jól. Ezt csak azért akarta nekem adni, hogy megnyugtasson!”

„Hova akart tehát ön utazni?”

„Egyelőre Hollandiába: ő aztán pár hét múlva, midőn a pénzt fölveszi, utámon jött volna. De mert így bánt velem, nem hiszem el az országot. Átlátom én az ő hamisságát: csak el akar távolítani utjából a finom gazember, mert én nagyon is sokat tudok!”

„Ha ön megvallja nekem, amit tud, az nem lesz az ön hátrányára,” felelé a közjegyző.

„Én nem tudom tulajdonképen, hogy mi volt a szándék. Kérdezze meg ön, uram, tőle magától, hogy miért lopódzott egy este az ur öltözetében vissza a házba, oly ügyesen álcázva, hogy én magam is az urnak tartottam volna, ha nem vagyok benne bizonyos, hogy a szegény Tunbridge ur odafönt fekszik és sokkal betegbb semhogy kezét-lábát mozdítani tudná!”

„Ugy! Ah!” kiáltá a közjegyző székéről idegenszen fölugorva, tudja ön talán, hogy az elhunyt Tunbridge ur jobb kezefejeán ép oly seb volt mint Stone urén?”

„Megesküdhetem, hogy nem volt! hiszen én ápoltam őt betegségében mindvégig!”

A közjegyző mélyen föllélegzett és egyetértő szempillantást váltott irnokával, a ki rögtön bérkocsira ült s a rendőrállomásra hajtattott.

Pár óra múlva Stone, az ál-Tunbridge ur, a fenytő törvényszék börtönében ült, míg az állítólag kítagadott unokaöcs és családja, a közjegyző által távirat által tudósítva a történetekről, boldog estét töltött el.

— A f. hó 24-ére egybehívott városi közgyűlés határozatlan napra elodáztatott, mivel tek. Schmausz Endre megyei alispán ur városunkba érkezett. Még aznap délutánján a városi képviselőválasztóinak névsora kiigazolására az igazoló bizottság tagjai egybehívták és az alispán ur elnöklése alatt gyűlést tartottak. A gyűlés egészen késő estig tartott. — Másnap a vasútépítési ügyben ugyancsak az alispán ur elnöklése alatt az érdekelt községek kiküldöttjei értekeztek. Mint halljuk az értekezlet abban egyezett meg, hogy az érdekelt községek a felajánlott összegek beszerzése céljából kedvezőbb hitelt kieszközölendő, együttesen fognak eljárni.

— **Halottáthelyezés.** Dr. Kuthy József gymnasiumunk volt igazgatója első nejének holt tetemét a lefolyt héten a helybeli róm. kath. sírkertből felszedték és ívegkopsorába helyezték. Ezen ívegkopsorát a tetemekkel együtt egy évezekopsorába téve kocsin szállították a legközelebbi vasútállomásra és onnan Székes-Fehérvárra. Az áthelyezést eszközölendő a boldogult anyja és nővére a lefolyt héten Zentán időztek.

— **Magas vendégek.** Zichy N. János és neje Kray Irma bárónő 8 napon át Topolya mezőváros vendégei voltak, mely idő alatt a magas vendégek-nél a község előljáróságán kívül tisztegett az ottani tűzoltóegylet, a tanítókar és a polgári olvasóegylet, mely utóbbinak tagjai közé lépett öméltsége is. A küldöttségek részvétüket fejezték ki ama csapás fölött, mely a grófi családot özv. Battyányi Lajos grófné halálával érte. — Zichy N. János gróf ottani időzése alatt a szegény iskolás gyermekek segélyezésére és az önkéntes tűzoltó-egylet szerelvényeire 100—100 frtot adományozott.

— **Elvi határozat iparügyben.** A földművelés-, ipar és kereskedelmi miniszterium egy legutóbb hozott elvi jelenlőségű iparügyi határozatában kijelentette, hogy a szállótulajdonos társaságok a szállóüzletnek kiegészítő részét képezi. Ebbeli jellegét nem veszti el akkor sem, ha a szállóbeli vendégek mellett más utasokat is szállít a vasúthoz vagy a vasúttól. Erre az elvi kijelentésre az szolgáltatott alkalmat, hogy egy vidéki iparhatóság egy vendéglőst társasági-üzletnek iparrendelő nélkül való gyakorlása miatt megbírságot. Ez ellen a illető vendéglős, minthogy a bíróságost a másodfoku iparhatóság helyben hagyta, a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz fellebezett, ez pedig a fentebbi irányban döntötte el az ügyet.

— **Bács-Bodrogh vármegye vásárlatogatósi szabályrendeletének tervezete,** melyet a f. hó 3-iki közgyűlés elfogadott s melyet most a községeknek kihirdettek, jóváhagyás végett pedig a múlt. belügyminiszteriumhoz terjesztenek föl. Bács-Bodrogh vármegye területén Almás, Bács, Bács-Ujfalu, Baracska, Bikity, Bresztovác, Cséb, Csonoplya, Deronya, Filipova, Gara, Jankovác, Keresztur, Kis-Hegyes, Kuczura, Kula, Kumbaja, Madaras, Mélykút, Mohol, Nemes-Militics, Obrovác, Ó-Futak, Ó-Kanizsa, Ó-Kér, Ó-Morovicza, Ó-Verbász, Pacsér, Parabuty, Pivnicza, Prgl.-Sz.-Iván, Rigyicza, Szilbás, Tisza-Földvár, Torzsa, Tovarjsova, Uj-Soóvé, Uj-Verbász, Veprovác és Zsablya községekben a hetivásárok alkalmával a nem helyben lakó iparosok megjeleni és ott iparcikkeiket a vásári rend megtartása mellett elárusítani az 1887. évi XVIII. t.-cz. 1. §-a alapján feljogosítatnak. 2. §. Apatin, Bezdán, Cservenka, Csurog, Hodságh, Kernyaja, Rác-Militics, Sztanisits, és Szent-Tamás községekben a hetivásárok alkalmával csak a helybeli. — Németpalánka község hetivásárain pedig csak a helybeli ó- és új-palánkai iparosoknak engedtetik meg iparcikkeikkel megjeleni és azokat elárusítani. 3. §. Ada, Bajnok, Csantavér, Katymár, Karavukova, Ó-Becse, Ó-Szivác, Petrovác, Petrovoszello, Temerin, Topolya, Turia és Új Szivác községek, valamint Zenta rendezett tanácsú városi vásárain csak azon iparosok vannak jogosítva iparcikkeikkel megjeleni és azokat elárusítani, a kiknek ipara a vásártartó községekben képviselve nines. 4. §. Azon idegen iparos, ki a 2. §-ban felsorolt községek valame-

lyikeben heti vásárok alkalmával árucikkeinek elárusítása céljából megjelenik, ugy a 3. §-ban említett községek hetivásárain oly iparcikkeket árul, melyek a községben lakó iparos által is előállíthatnak, kihágást követ el, 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, illetőleg megfelelő elzárással büntetendő. 5. §. A jelen szabályrendelet alapján kiszabott pénzbüntetések a községi pénztárhoz fizetendők és első sorban iparoktatási, második sorban kereskedelmi oktatási célokra fordítandók. 6. §. A jelen szabályrendelet alapján büntetendő kihágások felett első fokon a járási főszolgabíró, illetve Zenta város rendőrkapitánya, mint első foku iparhatóság, másodfokon az alispán, harmadfokon a földművelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter bíraskodik.

— **Kivándorlási hirdetések.** Az amerikai kivándorlást közvetítő ügynökök az utóbbi időben nagymennyiségű kivándorlásra kecségető hirdetményt küldtek szét. Ezen ámitásokkal telt veszedelmes nyomtatványok terjesztése ellen a közmunka- és közlekedéstudgyi miniszterium most a legerélyesebb rendszabályt vette alkalmazásba, amennyiben meghagyta az összes postahivataloknak, hogy ilyen hirdetményeket ne továbbítsanak és ne kézbesítsenek.

— **Az ipartestületek portómentes levelezése.** A közmunka- és közlekedéstudgyi miniszterium elrendelte, hogy az ipartestületeknek az elsőfoku iparhatóságokkal való levelezése portómentesen kezelendő. Erre vonatkozólag az összes postahivatalok megkapták az utasítást.

— **Elvi határozat iparügyben.** A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter egy felmerült alkalomból, következő elvi jelentőségű határozatot mondotta ki: „A fürdőtulajdonos vagy a fürdőbérlet a vendégek számára péksüteményeket a nem helyben lakó sütőnél megrendelhet, és ez iparos e megrendelés alapján árúit a fürdő helyén akadálytalanul árulhatja.

— **A divat átkai.** A német természetvizsgálók köhni kongresszusán Virchow tanár érdekes előadást tartott az emberi test mesterséges elcsúfításáról. Szerinte Európa minden vargája, cipésze ez emberiség kárára törekszik, ha hegyes lábbelket készít, mert azok a láb természetellenes alakulására nagy befolyással vannak. Még csak a kőrnök metszése maradna hátra, hogy mi is dicsekedhetnének a kínai lábak ékes formájával. Ez a divat előreláthatólag hosszabb-rövidebb idő múlva éppen ellentétes eredményt fog szülni, mert ha egy ilyen ékalaku láb kissé szélesebb cipőbe jut, oly rendellenesen fog fejlődni, hogy minden esetben csakis az ortopédia segíthet rajta. Az emberiségnek fel kellene lázadnia — mondja Virchow — a cipészek erőszakossága ellen. De nemcsak a cipő, hanem a harisnya is gátolja a láb természetes kifejlődését: éppen azért nem lenne szabad kész harisnyát vásárolni, hanem kinek-kinek saját lába formája után külön csináltatnia. Gyermekéknél s oly felnőtteknél, kik sohasem hordtak cipőt és harisnyát, lehet látni a láb természetes alakját. A rettenetes tyukszemeket, daganatokat a köszvényre való hajlandóságot mind a rossz lábbeli okozza. Előadásának másik részében megemlékszik Virchow a mellkas eltorzulásáról is. Ha egy szabadban élő civilizálatlan nő mellkasát egy magát erősen fűző dímával összehasonlítjuk, azt mondja a tudós tanár, fogjuk tapasztalni, hogy a kettő éppen különböző. A természetesen fejlődő mellkas a nőnél felül keskenyebb, alul szélesebb, míg a fűzőt mellkas éppen ellenkező alaku. Ugyanezt látjuk a keleti hölgyeknél is, kik még a fűzőt nem ismerik. A fűzés a szervekre is ártalmas, mert a fűző a májra, gyomorra és belekre nyomást gyakorol. Már a felnőtteken nem igen segíthetünk, de legalább gyermekeinket védjük meg a divatos fűző káros hatásaitól. Ezzel végzi Virchow előadását.

— **Könyvnyomdász és sörfőző.** Hogy a nyomdász-mesterség miért rosszabb a sörfőzésnél, egy angol lap igen mulatságos módon fejtegeti. A nyomdászok az ész, a sörfőzők pedig a gyomor részére dolgoznak, de miután gyomra minden embernek, ezre pedig talán csak minden huszadik-

nak van, tehát a sörfőzőknek jobban is kell, hogy virágozzék üzletük. A sörfőzők poczkosak, mozduatlanok, nehézkesek; ellenben a nyomdászok nyápiczok, fürgék és ügyesek. Ha valaki csak üzletkártyát akar nyomtatni, úgy tíz nyomdász is lőt-fut hol előtte, hol utána, és ha az egyik már ingyen is nyomtatná, a másik még pálinkát is ígérne ráadásul a megrendelőnek. A sörfőzők ilyesmit nem cselekesznek, azok csendesen üldögélnek és a jó árat meg nem rontják.

— **T. olvasóink** b. figyelmét felhívjuk Milkó Vilmos és fiai jó hírnevű cég mai számunkba iktatott hirdetésére.

A p r ó s á g o k.

* **Igenis.** Elnök: Emlékszik-e már ily hőségre mint ma van? — Ülnök: igenis, elnök úr, midőn zárvizsgát tettem, még jobban izzadtam.

* **Aki gyors életet élt.** II. Lajos király már 2 éves korában megkoronáztatott; a monda szerint már 4 éves korában szakálla nőtt, 15 éves korában nősült, 18 éves korában öszült és 20 éves volt, midőn a mohácsi csatában elesett.

I r o d a l o m.

— **A ló és annak tenyésztése** című Kovácsy-Monostory-féle munkának második füzetje megjelent. E második füzet kizárólag a ló külső részeinek leírásával foglalkozik s a szöveg könnyebb megérthetése céljából nem kevesebb, mint 59 jól sikerült ábrával van illusztrálva, mi csak a mellett tanuskodik, hogy a szerzők tárgyukat figyelmesen és kimerítően dolgozzák fel. Jele a község elismerésének az a körülmény, hogy a műre már eddig is több mint 400 megrendelő jelentkezett. (Zentán csak egy) mi tekintettel a mű speciális tárgyára és a szűkebb határokra utalt irodalmi viszonyainkra, kedvező eredménynek tekinthető.

— **Az Egyetemes Regénytár legújabb két kötete.** „Ó.” Regény két kötetben. Irta: Rider Haggard, az angol eredetiből fordította: Csepreghy-né Rákosi Ida. — A szerző neve a magyar közönség előtt még csak nagyon kevéssé lehet ismert, a mennyiben könyvalakban még egy regénye sem jelent meg magyar nyelven. Ez azonban mit sem von le értékéből, sőt ellenkezőleg csak emelheti érdeklődésünket a regény iránt. — Rider Haggard újabb, de most már a legszivesebben olvasott írójához tartozik, s ha az angol írók jeleséről van szó, úgy a Haggard neve sem maradhat ki. A világhírű „Tauchnitz Edition”-ban már négy regénye jelent meg, melyek közül az „Ó.” (She-) talán legérdekesebb művét képezi. — „Egy új világ tárul elénk a legragyogóbb képzelet e termékekben, mely épen merész fantáziájával ragadja magával s mondhatni büvkörébe vonja az olvasót.” — Oly regény, mely annyira érdekfeszítő és elragadó szép, hogy lehetetlen félre tenni, a míg az utolsó oldalig végig nem olvastuk. A két kötet (mint az „Egyetemes Regénytár IV. évfolyam 3. 4. kötete) bolti ára díszes piros vászonkötésben 1 frt.

Gabona piac.

A buzaüzlet a lefolyt héten kedvező vételkedv mellett eléggé szilárd volt. Az őszi munkálatok azonban a felhozattal megakasztották és így a forgalom gyér maradt.

Buza 7.40—50

Árpa 4.90—5.—

Zab 4.40—50

Kukoricza csöves 2.30,

tavasza előre fizetve 4.20—30.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Schvarcz Sándor.

H I R D E T É S E K.

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5 38	8 —	2 28	9 10
Szabadka érkezés	8 54	1 03	6 03*	8 50
Szabadkáról indulás lefelé	8 59	1 06	6 18*	5 50
Csantavér érkezés	—	2 29	—	6 42
Csantavérről felfelé	—	9 21	1 04	10 26*
Szabadka érkezés	6 08	9 41	1 45	10 52*
" indulás	6 10	9 53	2 25	11 22*
Budapest érkezés	9 40	1 12	7 30*	6 50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5 45*	2 45*
Baja érkezés	8 52	5 02
Baja indulás	6 50*	10 26
Szabadka érkezés	10 —*	12 40

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5 25*	2 10	6 40*
Zombor érkezés	8 05	3 47	9 27
Eszék	4 47	6 18	4 25
Villány	3 47	—	6 21
Villány indulás	—	1 08	9 20*
Eszék indulás	8 26	3 46	11 31
Zombor	11 19	8 40*	6 59
Szabadka érkezés	12 55	10 42*	9 05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

A személyszállító hajók menet rendje.

(1888-ik évi október 11-iktől további intézkedésig.)

Szegedről Zimonyig minden vasárnap, és csütörtökön reggel 6 órakor.
 Szegedről Titelig minden vasárnap, kedd, csütörtök, és pénteken reggel 6 órakor.
 Zentáról Zimonyig minden vasárnap, és csütörtökön reggel 1/2 9 órakor.
 Zentáról Titelig minden vasárnap, kedd, csütörtök, és pénteken reggel 1/2 9 órakor.
 Zentáról Szegedig minden hétfőn kedd, csütörtök, és szombaton, reggel 1/2 10 órakor.

Az ügynökség.

ellenesetben a népoktatási törvény értelmében szigorúan fog-nak megbüntettetni.

Zentán, 1888. okt. 19.

Wuils Sándor
h. polgármester.

Felhívás.

Zenta város összes lakosai — kiknek gyermekeik vannak — ezennel felhivatnak, miszerint tanköteles gyermekeiket az iskolába haladéktalanul beírassák és oda rendszeren járassák, mert

A „Kegyelet” temetkezési társulat ajánlkozik a sirhalomok napjára való teljes felújítására. A n. é. közönség számos megrendelését kéri Weber Károly tisztelettel.

Zálogházi osztály a „Zentai Hitelszövetkezet”-nél.

Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig.

A „Zentai Hitelszövetkezet” ezen-nel közhírré teszi, hogy **arany- és ezüstneműeket, állampapírokat és sorsjegyeket** a tulajdonos nevének puhatólása nélkül, valamint **helybeli és vidéki részvényeket** olcsó kamat mellett **kézi zálogul** a hivatalos órák alatt elfogad.

Az igazgatóság.

Üzlethelyiség Hidtőzeza 356. szám.

Zálogházi osztály a „Zentai Hitelszövetkezet”-nél.

Fűtő szén.

Kitűnő oraviczai és porosz salon-szén

nagy darabokban

bármily mennyiségben azonnal házhoz szállítva a legjutányosabb ár mellett kapható

Milkó Vilmos és fiai

tűzi fa- és szénkereskedésében,
Eötvös-utca, Korhecz-féle házban.

Megrendelések özv. Déry Manoné rőföskereskedésében is elfogadhatnak.

PSEPHOFER J.

gyógyszerháza Bécsben I. Singerstr. 15. az arany birodalmi almahoz. Vertisztító labdacok, ezektől általános labdacoknak nevezve, valóban megérdemlik ezen elnevezést, mert tavalyig alig léteztek ilyen labdacok csodásan hatásukat az érvényesítéskor. A legmagasabb hajók, hol sok más gyógyszert tartalmaznak, ezen labdacok használata gyakran rövid idő alatt teljes gyógyulást idéznek elő. 15 darab labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr., 6 illy doboz: 110 kr. A pénzügyi előleges beküldése mellett barmint az árak következők: 1 telerég labdac 1.25, 2 telerég 2.30, 3 telerég 3.35, 4 telerég 4.40, 5 telerég 5.20, 10 telerég 9. fr. 20 kr. (Egy teleréssel kevesebb nem küldhető.) **Pszephofer J. labdacok, melyek minden doboz fedelén ugyanazon aldrással és szöveggel vannak ellátva.** A szántalan levélből melyekben a labdacok használata a legkülönbözőbb és legnagyobb betegségek után utólag visszanyert egészségüket köszönhet mondának, e helyütt csak néhányat közlünk azon meggyőzőségről, hogy mindenképpen a labdacokat egyszerű használták, azokat tovább szokta ajánlani.

Itt a sok közül csak néhány köszönő levelet iktatunk be:

Schäferbach, 1888. febr. 17. Vertisztító labdacokból egy teleréssel küldtem. Ismételt felkerem, hogy valóban igen hasznosak és hasznosságát kiemelni, mivelhogy minos és kitűnő vertisztító labdacokból még den szenvedélynek legmegerősebb ajánlani el magam, ha az ön csodászerű labdacai, melyekben 5 évig szenvedtem, meg nem mentek. Az Isten áldja meg önt, mert megmentett. E labdacok nálam, Bizom abban, hogy labdacai teljesen ham azért sohasem fogom hányozni és ezen kigyógyítanak, épp Kniffler Terézia helyreállítá.

Wimer-Neustadt 1887. dec. 9. T. uram! 60 éves nagynénem nyolc év óta a legrosszabb állapotban van. T. uram! Szívkeszközök vertisztító labdacokból egy dobozról álló teleréssel küldtem. Mindkettőn erős felfájásban és rosszá lett a használatba vette és azoknak hosszú székében szenvedtem, úgy, hogy már képtelen voltam a használatra. Weinzeffel Josef. Mitternensdorf Kirchsberg mellett F.-Austria voltok és hajunktal megszabadítottak. Tisztelettel Liszt Antal.

T. uram! Szívkeszközök posztán, kitűnő Fagyhalásam Psephofer J.-tól. Sok Fiakeperok katarhús, rekoldtság év óta a fagyos tagokra és minden időt és költség ellen. I doboz 35 kr., barm. 60 kr. Sebne mint legbiztosabb szemek elismerve. I kösszettel 40 kr. Barmintve 65 kr. Spitzwegertől a fagyos tagokra katarhús J.-tól. Legjobb hajhúzó szer. Egy szalenrekoldtság és gyors költségek ellen. Füveg 50 kr.

Amerikai közzvénykötés, a legjobbj szer minden közönséges hajók, tagozat: A. W.-tól, Kitűnő házi szer a rossz emésztés, gátás, ischias, fülzajgatás stb. ellen. 1 fr. 20 kr., minden követeleményei, n. m.: fűfűj, szék, Por a fűfűzadás ellen. Egy dobozzal 50 dűles, gyomorgeres, gyomorhűv, aranyeres, Barmintve 75 kr. Golyva ellen. 1 füveg 40 kr., barmintve 65 kr. Ezzel a fűfűzadás ellen. 1 füveg 1 fr. 20 kr. Az itt elcsorult készítményeken kívül minden osztrák-magyar hírlapban hirdettet levő cikkekét kívánatra pontosan és jutányosan beszerzzük. Postaküldemények leggyorsabban intéztetnek el az árak előleges beküldése mellett; nagyobb megrendelések az ár utánvétel mellett küldetnek.

Az összes előleges beküldés által legbiztosabb postautávon — a költség sokkal kevesebb, mint utánvétel útján.

Nyomatott Schvarcz Sándornál Zentán.